

Compromís per Sagunt, amb NIF V98799497, i d'acord amb l'anunci de la informació pública de l'Avantprojecte de Llei, de la Generalitat, de Protecció i Ordenació de la Costa Valenciana publicat al DOGV Núm.9861 de data 31-05-2024 presenta el següent

ESCRIT D'AL·LEGACIONS:

El preàmbul del Decret 58/2018, de 17 de maig del Consell pel qual s'aprova el Pla de la Infraestructura Verda del Litoral de la Comunitat Valenciana (PATIVEL), diu que *“L'espai litoral és un dels actius territorials més importants amb què compta la Comunitat Valenciana. Segons els experts, més del 15 % del producte interior brut (PIB) valencià, i més del 85 % del valor afegit brut (VAB) procedent del sector turístic es genera en la franja de 500 metres mesurada des del límit interior de la ribera del mar. Però, tot i ser important el seu valor econòmic, no ho és menys el seu valor ambiental o social. El litoral acull 10 parcs naturals, el 90 % de la superfície dels aiguamolls de major valor, 23 llocs d'interès comunitari, gran part del sòl agrícola d'alta capacitat productiva i diversos paisatges de rellevància regional. Des del punt de vista social, més del 80 % de la població de la Comunitat viu pròxima al litoral, en la denominada cota 100, i el seu ús i gaudi és el més massiu i valorat per la ciutadania de la Comunitat Valenciana, tal com succeeix en gran part del territori nacional i de la Unió Europea. (...)*

Però, malgrat aquest reconeixement com a espai valuós des del punt de vista econòmic, ambiental i social, el litoral de la Comunitat Valenciana és un espai fràgil i amenaçat per la gran pressió que s'exerceix sobre els seus recursos naturals, especialment el sòl, on ja la meitat dels primers 500 metres des del límit interior de la ribera del mar és urbà o urbanitzable, el 44 % és protegit per la legislació ambiental i el restant 6 % és no urbanitzable del denominat règim comú. Aquesta pressió per l'ús del territori s'ha incrementat, si més no, en els últims decennis, ja que des de 1990 fins a la fi de la bombolla immobiliària el creixement del sòl urbanitzat del litoral va créixer a un ritme superior en més de tres vegades al de la població, segellant gran quantitat de sòl estratègic per a dedicar-lo a l'habitatge de segona residència, la qual cosa ha originat un parc sobredimensionat i amb grans problemes per a ser absorbit pel mercat.”

Esta descripció de la realitat del litoral valencià, molt difícilment qüestionable des del punt de vista científic i tècnic, obliga els poders públics amb competències sobre este àmbit a realitzar un esforç de de responsabilitat i cautela en l'exercici d'eixes competències. És per això que les aportacions a este avantprojecte no tenen com a objectiu modificar part de l'articulat proposat sinó demanar la seua retirada íntegra en tant que al llarg dels cinc punts que plantejem seguidament s'evidencia la nul·la necessitat i oportunitat de la proposta i els efectes irreversiblement negatius que tindria la seua aplicació per al conjunt de la societat valenciana i sobre el nostre litoral.

1. Falta de concreció i contradiccions

En general, en el conjunt del text s'utilitza un llenguatge excessivament inconcret, abusant de fórmules carregades d'indefinició. Si bé se'ns remet a un posterior desenvolupament reglamentari, les determinacions recollides en este avantprojecte i que, en qualsevol cas, li han de servir de marc i fonamentació, difícilment podran tindre esta funció ja que en cap cas queden adequadament definides ni tan sols a tal efecte.

Per començar, la definició de l'àmbit sobre el qual pretén actuar esta norma és ambigua. Mentre en l'art. 2.1 es descriu com a *“el litoral de la Comunitat Valenciana, entendido como la franja geográfica de anchura variable, en la que se produce la transición entre los sistemas terrestre y marino, con interacción de la naturaleza y las actividades humanas”*, l'epígraf 2 del mateix article, on sembla va a concretar-se esta definició, encara afegeix major confusió amb la redacció: *“el litoral valenciano abarca la franja de anchura variable, que abarca desde la primera línea de tierra no bañada por el mar y oscilará entre 500 y 2000 metros, medidos en proyección horizontal. Con carácter general, su anchura, será de 500 metros, salvo cuando exista una clara continuidad con terrenos situados más allá de dicha franja, donde así mismo se aprecie la interacción entre las actividades humanas y el mar”*.

Més encara, el concepte *“tierra no bañada por el mar”* resulta tan indeterminat com impropri de la terminologia més estesa i pròpia del llenguatge jurídic relacionat amb la regulació i ordenació de la costa.

També resulta excessivament difús l'ús de l'expressió *“valor etnològic indubitado”* en referència al que puguen tindre o justificar els nuclis costaners “tradicionals”. Sense entrar a qüestionar l'existència d'eixe valor, la inconcreció de l'expressió pot derivar en certa dosi d'arbitrarietat a l'hora de determinar quins nuclis el tenen i quins no. D'esta manera, lluny de suposar una solució per a la diversa casuística que presenten estes construccions -i independentment de la qüestió competencial-, es corre el risc més que obvi d'aprofundir en la inseguretat jurídica i en la incertesa que pateixen les propietats ubicades en estos indrets, generant un perjudici major.

Pel que fa a les contradiccions, cal destacar que la primera la trobem en el títol d'este projecte de Llei d'Ordenació i Protecció de la Costa: es proposa un nou marc (difús) per a l'ordenació amb la finalitat d'afavorir la construcció i l'activitat econòmica, no d'alcançar majors cotes de protecció des del punt de vista ambiental ni davant dels riscos naturals i induïts als quals està exposat el nostre litoral.

2. Sobre la singularitat de la costa valenciana i la necessitat d'una norma pròpia.

L'avantprojecte de Llei justifica la seua necessitat i oportunitat en la singularitat pròpia de la costa valenciana que la fa diferent, diu el text, a la resta de la costa espanyola. L'existència d'eixa diferència, però, s'argumenta molt superficialment i vaga en els següents termes:

“Y estos tres aspectos, el natural, el social y el económico, se reúnen en la Comunitat Valenciana de una forma distinta a como lo hacen en el resto de España, lo cual constituye el primer motivo que hace necesario promulgar una norma que asegure un equilibrio entre esas tres perspectivas (...)”.

“La propia morfología de la costa valenciana, con muchos kilómetros de costa llana y, por tanto, expuesta, es sustancialmente distinta a la cantábrica o la atlántica. Tiene obvias similitudes con el resto de costa mediterránea, pero con numerosas particularidades que también la hacen sensiblemente individualizable respecto a las de otras comunidades autónomas”.

Seguidament, el text proposat a continuació és en essència -malgrat l'argument poc desenvolupat o poc justificat d'esta singularitat-, una còpia molt aproximada de la Ley 4/2023, de 6 de julio, de ordenación y gestión integrada del litoral de Galicia. Tant és així que es trasllada de manera literal part de l'articulat a la norma valenciana. Una simple lectura comparativa aflora eixa similitud que contradiu l'argument donat anteriorment. És significatiu, per exemple, que la zonificació de sòl que es proposa siga íntegrament coincident amb la gallega, tot i haver remarcat que la costa valenciana i la Cantàbrica o Atlàntica no tenen res a veure. També abusa la proposta del recurs de reproduir normativa estatal, en concret articulat de la Llei 22/1998 de 28 de juliol de Costes.

Per contra, la normativa vigent que es pretén derogar amb esta proposta, el Pla de la Infraestructura Verda del Litoral de la Comunitat Valenciana, aprovat pel Decret 58/2018 de 17 de maig del Consell (PATIVEL), sí que parteix, de manera argumentada tècnicament i científica, d'eixa singularitat en tant en quant analitza el territori de manera integrada i el dota d'una regulació d'acord amb la realitat socioeconòmica, territorial i mediambiental valenciana.

3. Sobre la necessitat de seguretat jurídica

D'una banda, en la seua exposició de motius l'Avantprojecte de Llei de Protecció i Ordenació de la Costa diu que *“la regulación de la ordenación del territorio con normas de rango reglamentario no es la más adecuada para conferir seguridad jurídica y estabilidad a las actividades vinculadas a la costa, ni siquiera a la protección como valor natural”.*

Tant la Constitució com l'Estatut d'Autonomia atorguen a la Comunitat Valenciana competències exclusives en matèria d'ordenació del territori i del litoral, desenvolupades pel TRLOTUP, el qual en el seu art. 16 regula els plans d'acció territorial, definits com a instruments d'ordenació que desenvolupen els objectius, principis i criteris de l'ETCV. Eixe marc legislatiu ja ens situa tant en la introducció de la infraestructura verda del territori com un element clau de l'ordenació urbana com en la necessitat d'ordenar i gestionar esta infraestructura en l'àmbit dels 1.000 metres des de la ribera del mar, concretant-la en els articles 4 i 23 del TRLOTUP .

La garantia que la planificació territorial és suficient per conferir seguretat jurídica i estabilitat a este àmbit i a les activitats que s'hi desenvolupen en ell no només radica en eixa cobertura legislativa i en els informes tècnics i jurídics -tant de l'advocacia de la Generalitat com del CJC- que acompanyen la tramitació del PATIVEL sinó que també s'ha vist amplament reforçada per diverses sentències en resposta als recursos de particulars en defensa dels seus legítims interessos. Els reiterats intents de buscar defectes formals o de contingut en el PATIVEL a través de la via contenciosa no han fet més que avalar extensament la seua tramitació, en última i superior instància per STS 491/2022, redundant en el rigorós treball de confecció de la planificació territorial i la normativa que l'acompanya.

D'altra banda, la falta de concreció i l'abús de termes jurídics indeterminats a què fem referència més expressament en altre apartat també provocarà una major inseguretat jurídica en tant que propicia interpretacions dispars que poden arribar a ser contradictòries entre sí i, per tant, susceptibles de qüestionament jurídic.

Per últim, es produirà una més que probable discrepància amb l'administració general de l'estat pel solapament de les competències regulatòries en el DPMT. La proposta argumenta que «la titularidad estatal sobre el dominio público marítimo-terrestre prevista en el artículo 132.2 de la Constitución no es en sí misma un criterio de delimitación competencial» amb la finalitat d'atribuir-se competències respecte de la regulació dels usos en este àmbit. No obstant això, el Tribunal Constitucional, en sentència 149/91, es manifestava en altre sentit: "es una competencia exclusiva del Estado la relativa al establecimiento del régimen jurídico del dominio público de su titularidad".

Este xoc competencial impregnarà d'incertesa tota la regulació contemplada en este avantprojecte, generant una inseguretat jurídica innecessària sobre àmbits en els quals en este moment no es qüestiona en absolut la legitimitat i validesa de la normativa vigent, entre altres coses, com dèiem, per la multitud de sentències favorables amb què ha estat avalada. En conclusió, la nova regulació proposada generarà conflictivitat amb l'Estat -en lloc d'establir un marc de diàleg des de l'exigència de les competències pròpies- i incertesa i inseguretat jurídica en l'espai litoral valencià.

4. Sobre la finalitat de la norma: absència de referències als efectes del canvi climàtic i estratègies per a la seua mitigació i adaptació en la costa

Existeix un ampli consens científic respecte dels impactes que el canvi climàtic, en general, tindrà tant sobre l'espai físic i els recursos naturals com sobre l'activitat humana, sobre béns i persones. En el marc d'un canvi climàtic cada vegada més intens, segons l'IPCC i per a la Península Ibèrica i el País Valencià, este té ja una incidència gran especialment en termes de disponibilitat d'aigua i de freqüència i intensitat d'esdeveniments climàtics extrems. Per poder fer-li front, es requereixen nous principis com els de cautela i precaució. Gestionar el sòl com a recurs no renovable a escala humana i frenar la pèrdua de biodiversitat són aspectes clau en la sostenibilitat del territori.

En el nostre cas, un dels espais físics que més activitat concentra, major grau de sòl segellat presenta i que més patirà eixos efectes és la costa. La Recomanació 2002/413/CE sobre la Gestió Integrada del Litoral a Europa, emfasitza la necessitat de protecció dels espais del litoral lliures d'edificació. D'esta Recomanació es desprén el Protocol per a la Gestió Integrada de les Zones Costaneres del Mediterrani, ratificat per l'Estat Espanyol en 2010, on es reitera la importància de la protecció de les zones obertes del litoral i la limitació de l'extensió lineal del desenvolupament urbanístic costaner. En eixe sentit, el Pacte Verd Europeu posa l'èmfasi en la preservació i restabliment dels ecosistemes i la biodiversitat, enormement sensibles, fràgils hauríem de dir, quan parlem del nostre litoral. En conseqüència, l'Estratègia de la UE sobre biodiversitat 2030, que proposa reintegrar la natura a les nostres vides, identifica els canvis d'usos del sòl com un dels cinc factors responsables directes de la pèrdua de la biodiversitat. Per això, entre les accions que proposa es troba la limitació del segellat del sòl i l'expansió urbana, obligant a una ruta de creixement neutre de sòl a partir de 2050 que exigeix la reducció de manera paulatina del sòl segellat.

Així, la Llei 7/2021, de 20 de maig, de Canvi Climàtic i Transició Energètica contempla la integració dels riscos derivats del canvi climàtic en la planificació i gestió de polítiques sectorials, com la hidrològica, la de costa, territorial i urbanística, etc. Respecte de la costa, en concret, l'art. 20 estableix com a objectius l'increment de la resiliència de la costa espanyola al canvi climàtic i a la variabilitat climàtica i, d'altra banda, integrar l'adaptació al canvi climàtic en la planificació i gestió de la costa espanyola.

Prèviament, la Llei 2/2013, de 29 de maig, de protecció i ús sostenible del litoral i de modificació de la Llei 22/1988, de 28 de Juliol, de Costes, va preveure l'obligació d'elaborar una estratègia per a l'adaptació de la costa als efectes del canvi climàtic que deriva en el Pla PIMA Adapta per a la Costa de la Comunitat Valenciana. Per la seua part, l'Estratègia Valenciana de Canvi Climàtic i Energia 2030, aprovada pel Consell en abril de 2022, presenta diverses mesures entre

les quals es troben algunes d'específiques referides al litoral, com per exemple la identificació dels últims sòls vacants existents al litoral per incloure'ls en la Infraestructura Verda o el manteniment dels cordons dunars i zones humides.

De fet, és exigible que una llei com la que es pretén aprovar, de Protecció i Ordenació de la Costa de la Comunitat Valenciana, tinga com a objectiu situar-nos definitivament en el context de canvi climàtic en què vivim, ja que la preservació dels sòls costaners de major valor ambiental, territorial, cultural i de protecció enfront de riscos naturals i induïts, de la mateixa manera que la definició tant dels usos permesos en ells com de la seua intensitat, són fonamentals per afrontar-ne tant la mitigació com l'adaptació.

No obstant això, la proposta justifica el seu punt de partida en la necessitat d'afavorir un major grau d'intensitat de l'activitat econòmica vinculada principalment al turisme (incloent-hi el desenvolupament urbanístic, com s'evidencia), limitant-se a fer una nova regulació dels usos en la franja litoral i obviant de manera imprudent tant els efectes del canvi climàtic i les necessitats que se'n deriven com que la pressió urbanística és un dels factors més determinants, com dèiem, en la pèrdua de biodiversitat. Per tal d'esquivar estes qüestions, al llarg del text proposat no apareix pràcticament cap referència a tot el compendi de legislació, directives, recomanacions, estratègies, etc. de caràcter internacional, estatal i autonòmic que ens situen en eixe context i ens marquen la senda de la resiliència i la sostenibilitat en la costa.

De manera molt significativa, el concepte "canvi climàtic" només apareix com a recurs retòric, amb la referència més concreta diluïda entre les finalitats de l'Avantprojecte enumerades en l'art. 3: *"la prevenció i reducció dels efectes dels riscos naturals, i en particular del canvi climàtic, que puguen ser causats per activitats naturals o humanes"* o entre els objectius de les diferents àrees definides en el Títol IV amb el tenor literal de *"promoure la mitigació i l'adaptació als efectes del canvi climàtic"*. Més enllà d'això, no hi ha cap esment a les estratègies o polítiques amb què es preveu mitigar o adaptar-se a uns efectes que, com dèiem, no només tenen incidències sobre els recursos naturals sinó que tenen conseqüències directes sobre l'activitat socioeconòmica.

Més encara, no apareix cap referència a la necessitat de protecció per a la conservació de la biodiversitat i, de nou, les referències a la conservació dels ecosistemes costaners (que haurien de ser una prioritat en la Llei) apareixen com un recurs retòric buit de contingut. De fet, insistim, esta norma sembla únicament i en exclusiva redactada per trobar un encaix més laxa a l'activitat econòmica i la propietat privada que a protegir el nostre litoral.

5. Vulneració del principi de no regressió en matèria ambiental

Tant és així que la proposta de modificació dels usos en el sòl no urbanitzable que ocupa la franja litoral que pretén regular esta proposta vulnera el principi de no regressió ambiental, principi reconegut pel dret internacional que troba la seua empara més pròxima en la Llei 7/2021, de 20 de maig, de canvi climàtic i transició energètica i també en la Llei 6/2022, de 5 de desembre, del Canvi Climàtic i la Transició Ecològica de la Comunitat Valenciana que el recullen en la normativa estatal i autonòmica.

Per aprofundir més en este concepte, el professor Mario Chacón (2012) defineix este principi de la següent manera:

"...el principio de no regresión enuncia que la normativa y la jurisprudencia ambiental no deberían ser revisadas si esto implicare retroceder respecto a los niveles de protección alcanzados con anterioridad.

Tiene como **finalidad** evitar la **supresión** normativa o la **reducción** de sus exigencias **por intereses contrarios que no logren demostrar ser jurídicamente superiores al interés público ambiental**, ya que en muchas ocasiones, dichas regresiones pueden llegar a tener como consecuencias daños ambientales irreversibles o de difícil reparación.

A primera luz **no aparece expresa o taxativamente plasmado en ninguna de las Declaraciones de Principios, Convenios o Tratados ambientales**, sin embargo, encuentra su mayor desarrollo y aplicación a nivel internacional a partir del Derecho Internacional de los Derechos Humanos como contracara del principio de progresión. (...)

El principio de no regresión implica necesariamente una obligación negativa de no hacer. De esta forma, el nivel de protección ambiental ya alcanzado debe ser respetado, no disminuido sino incrementado. La principal obligación que conlleva su correcta aplicación precisamente la de no retroceder, no afectar los umbrales y estándares de protección ambiental ya adquiridos, **no derogar o modificar normativa vigente en la medida que esto conlleve disminuir, menoscabar o de cualquier forma afectar negativamente el nivel actual de protección.** Por ello, la **prohibición de regresividad** funciona como una **garantía sustantiva** que protege a los titulares de derechos **frente a normas o políticas regresivas, vedando al Estado el "dar un paso hacia atrás".**

En contraste, su contracara el principio de progresión o progresividad, conlleva siempre una obligación positiva de hacer que se traduce en "progreso" o "mejora continua en las condiciones de existencia". Aquí el imperativo manda a "hacer", el Estado debe "moverse hacia delante" y generar progresivamente la ampliación de la cobertura y protección ambiental mediante medidas graduales y escalonados cuando puedan verse afectados otros derechos fundamentales. Debido al carácter finalista del Derecho Ambiental y siendo sus objetivos la tutela de la vida, la salud y el equilibrio ecológico a través de normas jurídicas que

*busquen aumentar la biodiversidad y disminuir la contaminación, éste únicamente podrá ser eficaz cuando las modificaciones que le afecten impliquen un medio ambiente mejor y no peor que el anterior, por tanto, **cualquier retroceso sería inmoral**. La ineficacia a raíz del incumplimiento en la aplicación del derecho ambiental por sí misma constituye una regresión.*

*El principio de no regresión no se opone a la idea de evolución clásica ni a la mutabilidad propia del derecho (modificación permanente e inevitable) a raíz de que no existe ningún derecho que sea inmutable o eterno. El derecho siempre debe evolucionar por medio de procesos de modificación y derogación legislativos, reglamentarios e incluso jurisprudenciales. **A lo que sí se opone el derecho ambiental a partir de la puesta en práctica del principio de no regresividad es a cambios en el bloque de legalidad y jurisprudencial que tengan como finalidad la eliminación o disminución del nivel de protección ya alcanzado a favor de intereses no ambientales".***

En eixe sentit, cal prendre com a punt de partida i referència el Pla d'Acció Territorial de la Infraestructura Verda del Litoral, que confereix un grau de protecció que ve determinat per les conclusions del procediment d'Avaluació Ambiental i Territorial Estratègica per a l'aprovació d'este instrument de planejament urbanístic i territorial.

En el preàmbul del PATIVEL que hem copiat literalment en els antecedents d'este escrit d'al·legacions, es descriu la situació de partida que va motivar la regulació del litoral -explicació que es troba a faltar en el text proposat ara. Amb la finalitat d'assolir diversos objectius definits en l'art. 1 de l'Annex I del ja referit Decret 58/2018, l'inici del procediment de l'avaluació ambiental del PATIVEL, d'acord amb l'art. 52.1 del Decret Legislatiu 1/2021, de 18 de juny, del Consell d'aprovació del text refòs, de la Llei d'ordenació del territori, urbanisme i paisatge (TRLOTUP), com a instrument de prevenció ambiental que és, inclou:

- a) Els objectius de la planificació i la descripció de la problemàtica sobre la qual actua.*
- b) L'abast, àmbit i possible **contingut de les alternatives** del pla que es proposa.*
- c) El desenvolupament previsible del pla o programa.*
- d) Un **diagnòstic de la situació del medi ambient i del territori** abans de l'aplicació del pla en l'àmbit afectat.*
- e) Els seus **efectes previsibles sobre el medi ambient** i sobre els elements estratègics del territori, **prenent en consideració el canvi climàtic**.*
- f) La incardinació en l'Estratègia Territorial de la Comunitat Valenciana i la seua incidència en altres instruments de la planificació territorial o sectorial.*

Respecte d'este últim punt, el PATIVEL, i el grau de protecció que implica, emana de l'Estratègia Territorial de la Comunitat Valenciana, aprovada pel Decret 1/2011 del Consell (ETCV), on la protecció de l'espai litoral està present en els seus objectius, principis i criteris. En concret, i atesos els principis directors, que són vinculants, la Directriu 135 proposa, entre altres:

- *Integrar els espais de major valor ambiental, paisatgístic i territorial en la Infraestructura Verda del litoral.*
- *Garantir els processos ecològics de la infraestructura verda i la connectivitat dels ecosistemes litorals amb la resta del territori.*
- *Mantindre la identitat del paisatge, la tipologia i les pautes compositives del front litoral.*
- *Afavorir els consums de sòl moderats en la franja litoral i establir un marc per a la regeneració dels espais de major valor.*

Per la seua part, la Directriu 136, dedicada específicament a la Infraestructura Verda del Litoral, recomana:

- *Incloure en la Infraestructura Verda del Litoral els entorns dels espais d'interés ambiental i paisatgístic, els fronts litorals lliures d'edificació i els corredors biològics i territorials.*
- *Incloure els sòls agrícoles d'elevada capacitat d'ús, hàbitats d'interés regional, així com els elements culturals i identitaris de la costa valenciana.*
- *Mantindre la integritat ambiental i territorial dels espais d'interés del litoral encara que sobrepassen les línies de definició de la Infraestructura Verda del Litoral (en aquest cas 1.000 metres des de la ribera de la mar, terra endins i mesurat en projecció horitzontal).*
- *Canalitzar els futurs desenvolupaments urbanístics de manera que es conserve la major superfície possible d'espais oberts en el litoral.*

A més, L'ETCV considera el valor territorial i estratègic dels espais oberts a la mar, que el PATIVEL sí que va posar en valor, com a justificació suficient de la seua protecció, sense perjudici de la coexistència també d'altres valors ambientals, paisatgístics o culturals que reforcen la justificació de la seua conservació activa.

Amb tot això, el procediment d'avaluació ambiental i territorial estratègica del PATIVEL valida l'alternativa escollida i l'anàlisi dels seus efectes previsibles sobre el medi ambient. D'esta manera, s'entén que s'atorga un grau de protecció que, d'acord amb el principi de no regressió en matèria ambiental, en cap cas hauria de ser revisat o modificat si és per minorar este grau de protecció.

Tot i entendre que este principi no té una aplicació estàtica, les conseqüències concretes que es deriven de l'aplicació directa i prevalent d'esta llei establerta

tant el la Disposició Transitòria 2a com en la Disposició Transitòria 3a impliquen un clar retrocés respecte dels nivells de protecció assolits amb anterioritat i vigents a dia de hui. La possibilitat -ambigua i fins i tot contradictòria- de desenvolupar usos residencials a partir de 500 metres i hotelers a partir de 200 en espais on actualment no està permés suposa ja *per se* una ampliació dels usos i la intensitat permesos fins ara en eixe espai litoral sensible, arribant a incloure com a sòls susceptibles de contemplar estos usos els que actualment estan definits com a No Urbanitzables de Protecció Litoral en la normativa vigent. D'acord amb l'art. 8 del Pla que es pretén derogar "*s'inclouen en esta categoria els sòls de majors valors ambientals, territorials, paisatgístics, culturals, educatius i de protecció enfront de riscos, situats en l'àmbit d'aquest pla i delimitats en els plànols d'ordenació, que no hagen sigut inclosos en la categoria de sòls litorals de protecció ambiental*".

Sobre les determinacions transitòries d'immediat compliment, crida l'atenció que proposen la prevalença d'una norma que no conté normativa alguna per a la seua aplicació, més enllà de permetre certs usos que desconeixem sota quins paràmetres ni quins instruments es podran desenvolupar.

El principi de no regressió en matèria ambiental a què apel·lem està àmpliament assumit per la doctrina jurídic-ambiental, com ja hem argumentat, i persegueix evitar la supressió o reducció de les exigències normatives per interessos que no justifiquen ser jurídicament superiors a l'interés públic ambiental, ja que podrien implicar un dany ambiental irreversible. En resum, i malgrat l'escàs grau de concreció de l'avantprojecte, és evident que es produeix en este cas una regressió, una clara minva en la protecció assolida que no es justifica en termes ambientals sinó exclusivament d'expectativa econòmica, permetent que sòls ara protegits puguen ser urbanitzats. Es produeix, en conseqüència, una conculcació dels principis de protecció i millora del medi ambient i d'acció preventiva i cautelar que la Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'Avaluació Ambiental consagra.

6. Sobre les afeccions a la costa de la comarca del Camp de Morvedre de l'Avantprojecte de llei, de la Generalitat, de protecció i ordenació de la costa valenciana, entre elles, al Malecò de Menara de Sagunt

Més del 70% del litoral valencià ja està urbanitzat, per la qual cosa qualsevol nova normativa ha de tenir com a únic objectiu la protecció del poc sòl que queda lliure.

La nova legislació proposada té com a objectiu regular la zona costera de la Comunitat Valenciana, la qual es defineix com l'àrea de transició entre els ambients terrestre i marí. Aquesta àrea és d'especial interès atesa la interacció constant entre la natura i les activitats humanes. El litoral valencià es caracteritza per una franja d'amplària variable que s'estén des de la línia de costa fins a una distància que pot oscil·lar entre 500 i 2.000 metres, mesura en projecció

horitzontal. Per norma general, aquesta franja mantindrà una amplària de 500 metres, excepte en aquells casos en què s'observe una continuïtat amb terrenys més distants que també reflecteixin la interacció humana amb el mar.

L'esborrany actual contempla que, en un termini de tres anys després de l'entrada en vigor d'aquesta llei, els ajuntaments de la Comunitat Valenciana tindran l'obligació d'identificar aquells terrenys que estant a una distància màxima de 200 metres de la ribera de la mar i no classificats com a urbans en el moment de la promulgació de la Llei de Costes, complisquen amb els criteris necessaris per a la seua urbanització o consolidació edificatòria.

Segons l'esborrany de l'avantprojecte de llei de la Generalitat per a la protecció i ordenació de la costa valenciana, s'estableix una prohibició general de nous desenvolupaments residencials als primers 500 metres de la costa. A més, s'autoritzen usos terciaris tant públics com privats que fomentin el gaudi de l'entorn marí i el contacte amb la naturalesa, com a càmpings i establiments similars, sempre que les infraestructures de serveis corresponents se situïn més enllà dels primers 100 metres de la línia de costa. També es permet la presència d'establiments hotelers a la franja litoral, sota la condició que les edificacions destinades a tal fi se situïn fora dels primers 200 metres de la costa.

Sota aquesta proposta de normativa, el Malecò de Menera, situat entre els 300 i 500 metres de la línia de costa, podria veure's afectat a permetre's usos terciaris públics i la possibilitat de construir complexos hotelers, sempre que es modifiqui el Pla General d'Ordenació Urbana (PGOU) de Sagunt, que actualment ho designa com a Zona no Urbanitzable Protegida. L'aplicació d'aquesta llei podria obrir la porta a l'especulació urbanística, tenint en compte la disposició addicional tercera que versa el següent "En els tres anys següents a l'entrada en vigor de la present llei Comunitat Valenciana identificaran els terrenys de l'àmbit territorial situats com a màxim a 200 metres des de la ribera de la mar, que a l'entrada en vigor de la Llei de costos no estigueren classificats com a urbans, però compleixen amb els requisits d'urbanització o de consolidació edificatòria necessaris per a això". Pel contrari, el PATIVEL, en vigor, sí protegeix aquesta zona, en harmonia amb el PGOU de Sagunt. "El PATIVEL, que ha estat avaluat ambientalment i constantment ratificat pels tribunals, ja preveu usos i activitats econòmiques amb paràmetres compatibles amb la protecció d'aquests espais".

A més, la disposició addicional tercera no estableix criteris clars i objectius per determinar quins terrenys compleixen els "requisits d'urbanització o de consolidació edificatòria necessaris". Això pot donar lloc a interpretacions discrecionals i a decisions arbitràries, cosa que podria generar conflictes i litigis.

Finalment, sembla que la disposició ignora els efectes del canvi climàtic i l'augment del nivell del mar, que són factors clau a tenir en compte en qualsevol planificació costanera. La construcció a zones properes a la costa pot augmentar la vulnerabilitat d'aquestes àrees als efectes del canvi climàtic.

Per tot això, sol·licitem que es revise i es modifique la Disposició Addicional Tercera per garantir la protecció del litoral valencià i prevenir l'especulació immobiliària.

7. Quant al terrenys degradats del domini públic marítim terrestre, sol·licitem que l'inventari afavorisca la restauració de la biodiversitat, una acció alineada amb la nova Llei Europea de Restauració de la Natura

En relació a la Disposició addicional quarta. Inventari de terrenys degradats inclosos al domini públic marítim terrestre, la normativa plantejada explica que la conselleria amb competències en matèria d'ordenació del litoral durà a terme un inventari actualitzat daquells terrenys que, a causa de la seva degradació, puguen haver perdut les seues característiques naturals pròpies del domini públic marítim terrestre, a l'efecte de sol·licitar a l'Estat la modificació de la delimitació i la seva desafectació, conforme a la Llei 22/1988, de 28 de juliol, de costes.

La disposició no proporciona criteris clars i objectius per determinar què constitueix un "terreny degradat". Aquesta manca de definició precisa pot donar lloc a interpretacions subjectives i discrecionals, cosa que podria resultar en una aplicació inconsistent de la llei i potencialment permetre la desafectació de terrenys que encara conserven característiques valuoses del domini públic marítim terrestre

A més, la disposició no estableix un mecanisme clar per a la participació pública en el procés d'inventari i de desafectació. Creiem que la participació de les comunitats locals i de les organitzacions de conservació és essencial per garantir que el procés es dugui a terme de manera justa i transparent.

Per tant, sol·licitem que es revise la Disposició Addicional Quarta per tal de proporcionar una definició més clara i precisa de "terrenys degradats" i per establir mecanismes de participació pública en el procés d'inventari i desafectació. Alhora, exigim que aquest espais siguen objecte de processos de recuperació en biodiversitat, atenent la recent aprovada Llei Europea de Restauració de la Natura.

8. Sobre la prioritat de protegir els ecosistemes de la franja litoral del Camp de Morvedre, entre ells, la Marjal dels Moros i la zona humida d'Almardà-Corinto, de la Marjal d'Almenara, com també les platges de Sagunt en perill per processos d'erosió

Com ja es va indicar en les aportacions de Compromís per Sagunt al procés participatiu de la proposta d'aquest avanprojecte, el text no esmenta la preservació de la biodiversitat vinculada al litoral valencià i als seus ecosistemes. Sol·licitem que la nova norma tinga en compte les exigències de preservació dels espais de la Xarxa Natura 2000, els parcs naturals i zones protegides del terme de Sagunt, com és el cas de la Marjal dels Moros o la zona humida d'Almardà-Corinto, pertanyen a la Marjal d'Almenara, atenent altres processos pròxims al litoral com ara l'activitat industrial. Alhora, exigim que llei avance en l'indar de conservació de les platges de Sagunt –Almardà, Corinto i Malva-rosa, al nord, i també les del sud del port marítim- i pose a l'abast eines per a posar en marxa processos de fre al seu deteriorament i erosió, com també la seua recuperació ambiental, des dels cordons dunars als boscos de *Posidonia oceanica*,

9. Sobre la rellevància del patrimoni històric i cultural existent a la costa de Sagunt, en concret, al port ibèric i romà del Grau Vell i el baluard del segle XVII, conjunt BIC

Considerem que aquest avanprojecte hauria de fer més èmfasi en la protecció i revalorització de la riquesa en patrimoni històric i cultural de tota la costa valenciana i, en espeical, al litoral de Sagunt. En concret, mitjançant aquestes al·legacions exigim una atenció especial al port ibèric (des del segle Vè AC) i romà (actiu fins el segle Vè DC) del Grau Vell de Sagunt, com també al baluard del segle XVII. Un conjunt històric considerat Bé d'Interés Cultural. De fet, també és un espai de gran valor arqueològic sobre la memòria d'aquest patrimoni vinculat a les diverses cultures que han configurat la ciutat. Així mateix, es tracta d'un exemple únic arreu del País Valencià d'antic grau. Per la seua banda, el conjunt defensiu té un total de 2.127 metres quadrats els quals inclouen la torre, la bateria, els magatzems i el pati tancat.

Per tots aquest arguments, des de Compromís per Sagunt se sol·licita la retirada de l'Avanprojecte de Llei d'Ordenació i Protecció de la Costa de la Comunitat Valenciana.

En Sagunt, a 28 de juny de 2024